Semestr 8:

Przedmiot:	**Higiena zwierząt rzeźnych i mięsa**
Wymiar ECTS	4
Status	obowiązkowy
Forma zaliczenia końcowego	egzamin
Wymagania wstępne	zaliczenie przedmiotu: Higiena zwierząt rzeźnych i mięsa – semestr 7

Kierunek studiów:	**weterynaria**
Profil studiów	praktyczny
Kod formy studiów oraz poziomu studiów	SJ
Semestr studiów	8
Język wykładowy	polski

Prowadzący przedmiot:

Nazwa jednostki właściwej dla koordynatora	Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej

Efekty uczenia się:

Kod składnika opisu	Opis	Odniesienie do (kod) efektu kierunkowego	Odniesienie do (kod) dyscypliny
	WIEDZA - zna i rozumie:		
HZM_W3	aktualnie obowiązujące przepisy regulujące nadzór weterynaryjny nad pozyskiwaniem mięsa ze zwierząt rzeźnych	B.W20	RW
HZM_W4	zagrożenia bezpieczeństwa żywności występujące w procesie uboju zwierząt rzeźnych	B.W17 B.W18	RW
HZM_W5	poubojowe zmiany chorobowe wpływające na jakość i ocena mięsa	B.W19	RW
	UMIEJĘTNOŚCI - potrafi:		
HZM_U3	przeprowadzić badanie przedubojowe i poubojowe oraz poprawnie wydać związaną z tym badaniem ocenę mięsa	B.U17	RW
HZM_U4	przeprowadzić badania organoleptyczne i laboratoryjne mięsa.	B.U6	RW
HZM_U5	przeprowadzić postępowanie sanitarno-weterynaryjne przy ubojach z konieczności,	B.U17, B.U24	RW
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE OGÓLNE - jest gotów do: O.K1; O.K11		

Treści kształcenia:

Wykłady **15** **godz.**

Tematyka zajęć

Postępowanie sanitarno –weterynaryjne przy chorobach zakaźnych i ocena mięsa przy pryszczycy, pęcherzykowym zapaleniu jamy ustnej, pomorze bydła, pomorze małych przeżuwaczy, zarazie płucnej bydła, guzowatej chorobie skóry bydła, gorączce doliny Rift, chorobie niebieskiego języka ,ospie owiec i kóz, szelestnicy, pomorze świń, afrykańskim pomorze świń, chorobie pęcherzykowej świń, różycy, wściekliźnie, chorobie cieszyńskiej, chorobie Aujeszkyego u świń, wąglika, paratuberkulozie, gruźlicy, listeriozie, białaczce bydła, otręt bydła, bruceloza, leptospiroza, salmonellozie, afrykańskim pomorze koni, zarazie stadniczej, nosaciźnie, NZK, wirusowym zapaleniu i rdzenia koni.

Ocena sanitarno-weterynaryjna dziczyzny i rozpoznawanie chorób bakteryjnych, wirusowych i pasożytniczych zwierząt łownych.

Postępowanie sanitarno-weterynaryjne przy inwazjach pasożytniczych zwierząt rzeźnych włośnica, wągrzyca bydła, owiec i świń , bąblowica, cenuroza, sarkosporydioza ,toksoplazmoza, fascjoloza, glistnica.

Zasady nadzoru i badania sanitarno-weterynaryjnego zwierząt rzeźnych i mięsa, cel i założenia, badanie przedubojowe, badanie poubojowe bydła, owiec, świń, koni, drobiu, królików, nutrii. Obowiązujące przepisy sanitarno-weterynaryjne.

Postępowanie sanitarno weterynaryjne przy ubojach z konieczności. Nadzór sanitarno-weterynaryjny nad punktami skupu zwierząt rzeźnych, transportem, dezynfekcją środków transportu, warunkami uboju, wypoczynek przedubojowy i głodówka, przyjmowanie zwierząt do rzeźni, identyfikacja zwierząt i wymagana dokumentacja towarzysząca zwierzętom do rzeźni.

	Zmiany patologiczne i odchylenia jakościowe mięsa :nieprawidłowe wykrwawienie, wybroczyny mięśniowe, wodnica, wychudzenie, zmiany chorobowe mięśni, miopatie stresowe PSE, DFD, MMG, odchylenia smakowo zapachowe, zmiany zabarwienia (lipochromatoza, icterus, choroba żółtego tłuszczu), zaparzenia, pozostałości chemiczne i biologicznych w tkankach zwierzęcych. Przyczyny uznania mięsa za niezdatne. Rozpoznawanie chorób pionowych i postępowanie sanitarno-weterynaryjne przy BSE i TSE.
Realizowane efekty uczenia się	HZM_W3, HZM_W4, HZM_W5
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Egzamin pisemny z treści wykładów i ćwiczeń. Minimalny próg zaliczenia 60%. Skala ocen: 0-59 % - ocena niedostateczny (2), 60-71% - ocena dostateczny (3), 72-77% - ocena dostateczny plus (3,5), 78-85% ocena dobry (4), 86-93% – dobry plus (4,5), 94-100% – bardzo dobry (5). Waga oceny z zaliczenia przedmiotu w semestrze 8 stanowi 60% oceny końcowej.

Ćwiczenia laboratoryjne	**45**	**godz.**
Tematyka zajęć	Czynności administracyjne inspekcji weterynaryjne w rzeźni j i rola urzędowego lekarza weterynarii, badania dodatkowe (bakteriologiczne, badanie w kierunku włośni, ph, wodnistość, stopień wykrwawienia, odchylenia smaku, zapachu i barwy mięsa oraz procesów gnilnych). Badanie poubojowe świń-badanie obowiązkowe i nadzwyczajne. Badanie na włośnie metodą kompresorową i metodą wytrawiania. Badanie poubojowe bydła, cieląt, koni , owiec ,drobiu, królików i nutrii. Postępowanie sanitarno-weterynaryjne przy ubojach z konieczności. Ocena mięsa i związane z nią postępowanie sanitarno- weterynaryjne, znakowanie mięsa. Zajęcia terenowe w rzeźni : magazyn żywca, dobrostan zwierząt w trakcie uboju, ubój sanitarny, hale ubojowe, magazyn mięsa tymczasowo zajętego, badanie przed ubojowe, poubojowe, rutynowe i nadzwyczajne. Różnicowanie narządów wewnętrznych zwierząt rzeźnych.
Realizowane efekty uczenia się	HZM _U3; HZM _U4; HZM _U5
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Zaliczenie wszystkich ćwiczeń praktycznych warunkiem dopuszczenia do egzaminu semestralnego.

Literatura:

Podstawowa	Prost E.K. Zwierzęta rzeźne i mięso ocena i higiena Lublin 2006 Lubelskie Towarzystwo Naukowe Boniecki A. Szymborski j. Postępowanie ze zwierzętami przed i w czasie uboju Warszawa 2012 Wydawnictwo Wieś Jutra Tropiło J. Kiszczak L. Badanie i ocena sanitarno-weterynaryjna zwierząt łownych i dziczyzny Wyd. Wieś Jutra 2007 Prawo Żywnościowe Unii Europejskiej
Uzupełniająca	Prost E.K. Metody laboratoryjnych badań sanitarnych żywności zwierzęcego pochodzenia Lublin 1982 Wydawnictwo Akademii Rolniczej

Struktura efektów uczenia się:

Dyscyplina	nauki rolnicze - dyscyplina weterynaria			4,0	ECTS
Dyscyplina					
Struktura aktywności studenta:					
zajęcia realizowane z bezpośrednim udziałem prowadzącego		66	godz.	2,6	ECTS
w tym:	wykłady	15	godz.		
	ćwiczenia i seminaria	45	godz.		
	konsultacje	2	godz.		
	udział w badaniach	0	godz.		
	obowiązkowe praktyki i staże	0	godz.		
	udział w egzaminie i zaliczeniach	4	godz.		
zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość			godz.		ECTS
praca własna		34	godz.	1,4	ECTS

Przedmiot:	**Choroby wewnętrzne zwierząt gospodarskich**
Wymiar ECTS	4
Status	obowiązkowy
Forma zaliczenia końcowego	egzamin
Wymagania wstępne	zaliczenie przedmiotu: Patofizjologia; Diagnostyka obrazowa; Diagnostyka kliniczna i laboratoryjna

Kierunek studiów:	**weterynaria**
Profil studiów	praktyczny
Kod formy studiów oraz poziomu studiów	SJ
Semestr studiów	8
Język wykładowy	polski

Prowadzący przedmiot:

Nazwa jednostki właściwej dla koordynatora	Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej

Efekty uczenia się

Kod składnika opisu	Opis	Odniesienie do (kod) efektu kierunkowego	Odniesienie do (kod) dyscypliny
	WIEDZA - zna i rozumie:		
CWG_W1	najważniejsze jednostki chorobowe bydła mlecznego i mięsnego, małych przeżuwaczy i trzody chlewnej	B.W2	RW
CWG_W2	budowę i funkcjonowanie narządu ruchu, profili metabolicznych, zna zasady interpretacji badań dodatkowych skóry u bydła, owiec, kóz, świń i wykorzystania norm referencyjnych w celu rozpoznania choroby i monitorowania leczenia	B.W3	RW
CWG_W3	zasady przygotowania dokumentacji lekarsko – weterynaryjnej w tym np. skierowania na badania, zaświadczenia o stanie zdrowia, szczegółowego opisu przypadku klinicznego (historii choroby)	B.W7	RW
	UMIEJĘTNOŚCI - potrafi:		
CWG _U1	przeprowadzić wywiad, badanie kliniczne i zinterpretować wyniki badań laboratoryjnych i dodatkowych	B.U2 B.U3	RW
CWG _U2	wykonać badanie włosa, badanie zeskrobiny, badania cytologiczne, badanie histopatologiczne u bydła, owiec, kóz, świń oraz praktycznie rozpoznać wykwity i inne zmiany na skórze u bydła, owiec, kóz, świń	B.U6	RW
CWG _U3	wybrać i podać różnymi drogami środki lecznicze	B.U13	RW
CWG _U4	udzielać pierwszej pomocy zwierzętom w przypadku w przypadku stanów nagłych, stosuje schematy postępowania i leczenia	B.U4	RW
CWG _U5	ocenić konieczność przeprowadzenia eutanazji oraz potrafi sporządzić przejrzyste opisy przypadków oraz prawidłowo prowadzić dokumentację medyczną	B.U15	RW
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE OGÓLNE - jest gotów do: O.K2; O.K8; O.K9; O.K10		

Treści kształcenia:

Wykłady	**30**	**godz.**

Tematyka zajęć

Rozpoznawanie i różnicowanie poszczególnych chorób niezakaźnych na podstawie przeprowadzonego wywiadu, objawów klinicznych, badania ogólnego i szczegółowego oraz odpowiednich badań dodatkowych zwierząt gospodarskich.

Etiologia, patogeneza, obawy, zasady leczenia i zapobieganie w chorobach: skóry i jej wytworów.

Etiologia, patogeneza, obawy, zasady leczenia i zapobieganie, w chorobach układu oddechowego.

Etiologia, patogeneza, obawy, zasady leczenia i zapobieganie, w chorobach układu krążenia.

Etiologia, patogeneza, obawy, zasady leczenia i zapobieganie w chorobach układu pokarmowego cz. 1 – choroby przedżołądków.

Etiologia, patogeneza, obawy, zasady leczenia i zapobieganie, w chorobach układu pokarmowego cz. 2 – choroby przedżołądków.

Etiologia, patogeneza, obawy, zasady leczenia i zapobieganie chorobom wątroby, zespół tłustej krowy.

Etiologia, patogeneza, obawy, zasady leczenia i zapobieganie, w chorobach układu wydalniczego, nerwowego, układu ruchu i ochwatu.

Etiologia, patogeneza, obawy, zasady leczenia i zapobieganie, w chorobach niedoborowych.

Etiologia, patogeneza, obawy, zasady leczenia i zapobieganie w chorobach cieląt.
Gospodarka wodno elektrolitowa i równowaga kwasowo zasadowa i je zaburzenia, rozpoznawanie i leczenie.
Zasady prawidłowego zarządzania stadem, błędy i technopatie.
Choroby metaboliczne i niedoborowe w stadzie, zasady tworzenia i posługiwania się profilami metabolicznymi.
Zasady intensywnej terapii zwierząt gospodarskich w przypadku indywidualnego pacjenta i w stadzie.
Podstawowe zasady farmakoterapii chorób wewnętrznych.

Realizowane efekty uczenia się	CWG_W1; CWG_W2; CWG_W3;
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Egzamin teoretyczny pisemny - obowiązuje wiedza z wykładów i ćwiczeń. Minimalny próg zaliczenia 60% - poniżej ocena 2,0 (ndst.). Skala ocen: 60-65% - 3,0 (dst.) 66-72% - 3,5 (dst. plus) 73-82% - 4,0 (db.) 83-91% - 4,5 (db. plus) 92-100% - 5,0 (bdb.) Udział w ocenie końcowej modułu 50%.

Ćwiczenia laboratoryjne **30** **godz.**

Tematyka zajęć	Diagnostyka szczegółowa, etiologia i patogeneza. Badania stosowane w diagnostyce chorób skóry, zasady terapii chorób skóry i jej wytworów. Postępowanie diagnostyczne w przebiegu chorób układu oddechowego i leczenie. Postępowanie diagnostyczne w przebiegu chorób układu krążenia i leczenie. Zabiegi wykonywane na przewodzie pokarmowym, sondowanie, pobieranie treści żwacza. Postępowanie diagnostyczne w przebiegu chorób przedżołądków i leczenie. Postępowanie diagnostyczne w przebiegu chorób układu pokarmowego świń, diagnostyka chorób wątroby, biopsja wątroby. Wpływ systemu chowu zwierząt gospodarskich na występowanie chorób narządu ruchu. Diagnostyka laboratoryjna zaburzeń narządowych i układowych. Postępowanie diagnostyczne i zasady leczenia w chorobach przychówka. Ocena hipo- , izo-, hiperwolemii, zasady postępowania w zaburzeniach gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej. Nadzór weterynaryjny nad stadem bydła, owiec i świń, ocena zdrowotności w stadach towarowych. Ocena profilu metabolicznego poszczególnych zwierząt i w stadzie zwierząt. Ocena wydolności wielonarządowej w stanach zagrożenia życia. Kolokwium.
Realizowane efekty uczenia się	CWG_U1; CWG_U2; CWG_U3; CWG_U4; CWG_U5;
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Minimalny próg zaliczenia kolokwium 60% - poniżej ocena 2,0 (ndst.). Skala ocen: 60-65% - 3,0 (dst.) 66-72% - 3,5 (dst. plus) 73-82% - 4,0 (db.) 83-91% - 4,5 (db. plus) 92-100% - 5,0 (bdb.) Udział w ocenie końcowej modułu 25%. Egzamin praktyczny oceniany w skali 2-5. Udział w ocenie końcowej modułu 25%.

Literatura:

Podstawowa	Gerrit Dirksen, Hans-Dieter Gründer z Giessen i Matthaeus Stöber: Choroby wewnętrzne i chirurgia bydła. Galaktyka 2011. Scott W. Danny; Atlas chorób skóry zwierząt gospodarskich Galaktyka 2010. Mordak R. Monitorowanie problemów zdrowotnych stad bydła Med. Pharm Polska
Uzupełniająca	Blowey R., Weaver A.: Atlas Chorób bydła , Urban & Partner Divers T, Peek T.: Choroby bydła mlecznego, Elsevier Winnicka A.: Wartości referencyjne podstawowych badań laboratoryjnych w weterynarii Wyd SGGW 2007.

Struktura efektów uczenia się					
Dyscyplina	nauki rolnicze - dyscyplina weterynaria			4,0	ECTS
Dyscyplina					
Struktura aktywności studenta:					
zajęcia realizowane z bezpośrednim udziałem prowadzącego		65	godz.	2,6	ECTS
w tym:	wykłady	30	godz.		
	ćwiczenia i seminaria	30	godz.		
	konsultacje	2	godz.		
	udział w badaniach	0	godz.		
	obowiązkowe praktyki i staże	0	godz.		
	udział w egzaminie i zaliczeniach	3	godz.		
zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość			godz.		ECTS
praca własna		35	godz.	1,4	ECTS

Przedmiot:	**Andrologia i sztuczne unasienianie**
Wymiar ECTS	3
Status	obowiązkowy
Forma zaliczenia końcowego	zaliczenie na ocenę
Wymagania wstępne	zaliczenie przedmiotów: Histologia i embriologia, Anatomii zwierząt i Anatomia topograficzna, Fizjologia zwierząt, Diagnostyka kliniczna i laboratoryjna

Kierunek studiów:	**weterynaria**
Profil studiów	praktyczny
Kod formy studiów oraz poziomu studiów	SJ
Semestr studiów	8
Język wykładowy	polski

Prowadzący przedmiot:	
Nazwa jednostki właściwej dla koordynatora	Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej Instytut Nauk Weterynaryjnych UCMW
Koordynator przedmiotu	

Efekty uczenia się:

Kod składnika opisu	Opis	Odniesienie do (kod) efektu kierunkowego	Odniesienie do (kod) dyscypliny
	WIEDZA - zna i rozumie:		
ASU_W1	budowę układu rozrodczego różnych gatunków zwierząt oraz schorzenia w obrębie układu rozrodczego męskiego	B.W1	RW
ASU_W2	zmiany występujące w układzie rozrodczym męskim w przebiegu procesów patologicznych	B.W2	RW
ASU_W3	zasady leczenia i zapobiegania w przebiegu jednostek chorobowych u samców	B.W3	RW
ASU_W4	zasady diagnostyki różnicowej w schorzeniach układu rozrodczego samców oraz techniki rozrodu wspomaganego i możliwości ich zastosowania w biotechnologii rozrodu zwierząt	B.W4	RW
	UMIEJĘTNOŚCI - potrafi:		
ASU_U1	przeprowadzić wywiad lekarsko-weterynaryjny, w celu uzyskania informacji o statusie rozrodczym zwierzęcia lub hodowli w aspekcie rozrodu	B.U2	RW
ASU_U2	przeprowadzić pełne badanie kliniczne układu rozrodczego samca, pozyskuje i ocenia nasienie samców zwierząt gospodarskich oraz przeprowadza ocenę prawidłowych odruchów płciowych	B.U3	RW
ASU_U3	zbiera, analizuje i właściwie interpretuje dane kliniczne oraz wyniki badań laboratoryjnych i dodatkowych	B.U6	RW
ASU_U4	dobierać i stosować właściwe leczenie lub odpowiednie techniki rozrodu wspomaganego, synchronizacja cyklu rujowego, superowoulacja, transplantacja zarodków	B.U10	RW
ASU_U5	dokumentować i korzystać ze zgromadzonych informacji związanych ze zdrowiem i płodnością stada	B.U20	RW
ASU_U6	opracowywać i wprowadzać właściwe programy profilaktyczne w hodowlach	B.U21	RW
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE OGÓLNE - jest gotów do: O.K1; O.K6; O.K11		

Treści kształcenia:

Wykłady		**15**	**godz.**
Tematyka zajęć	Andrologia - rozwój i definicja. Cel i metody badania płodności samców. Ocena przydatności rozpłodowej i dobór ogierów do rozrodu. Zmiany chorobowe jąder, najądrzy, prącia. Zachowanie płciowe, mechanizm kopulacji i ejakulacji, sposoby pobierania nasienia od ogierów. Ocena przydatności rozpłodowej i dobór buhajów do rozrodu. Sprawność ruchowa, kończyny, stan narządów płciowych. Ocena przydatności rozpłodowej i dobór knurów do rozrodu, eksploatacja. Regulacja neurohormonalna funkcji rozrodczych samca. Spermatogeneza i ultrastruktura plemnika. Zaburzenia płodności buhajów. Zaburzenia płodności ogierów. Ocena przydatności rozpłodowej i dobór psów i kotów do rozrodu, eksploatacja. Zaburzenia płodności psów i kocurów. Rozwój inseminacji i biotechnologii rozrodu. Inseminacja Bo, Eq, Su, Cap, Ov, Ca, Fe. Zakaźne czynniki obniżające płodność samców, rozpoznawanie, zapobieganie, leczenie. Transplantacja zarodków u zwierząt. Mikromanipulacje na gametach i zarodkach.		

	Klonowanie i transgeneza. Regulacje prawne w obrocie materiałem biologicznym (zwierzęta żywe – samce, nasienie, zarodki) i nadzór sanitarno-weterynaryjny nad rozrodem.
Realizowane efekty uczenia się:	ASU_W1; ASU_W2; ASU_W3; ASU_W4
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Zaliczenie końcowe - egzamin pisemny obejmujący 10 pytań opisowych punktowanych w skali 0-10. Minimalny próg zaliczenia 60 pkt. - poniżej ocena 2,0 (ndst.). Skala ocen: 60-67 pkt - 3,0 (dst.) 68-75 pkt - 3,5 (dst. plus) 76-83 pkt - 4,0 (db.) 84-91 pkt - 4,5 (db. plus) 92-100 pkt - 5,0 (bdb.) Udział w ocenie końcowej modułu – 100%.
Ćwiczenia laboratoryjne	**30 godz.**
Tematyka zajęć	Anatomia i topografia narządów płciowych buhaja - preparowanie. Badanie przydatności do rozrodu buhaj (klinicznie i USG, pobieranie zeskrobin i wypłuczyn z jamy worka napletkowego w kierunku zakażenia rzęsistkiem bydlęcym i mętwikiem płodowym). Przygotowanie i montowanie sztucznej pochwy. Ocena zachowania płciowego. Pobieranie nasienia od buhaja. Makroskopowa i mikroskopowa (szacunkowa) ocena nasienia. Anatomia i topografia narządów płciowych ogiera. Preparowanie. Badanie przydatności ogiera do rozrodu (klinicznie i USG, pobieranie wymazów z prącia i cewki moczopłciowej w kierunku badania mikrobiologicznego). Przygotowanie i montowanie sztucznej pochwy. Ocena zachowania płciowego. Pobieranie nasienia od ogiera. Makroskopowa i mikroskopowa (szacunkowa) ocena nasienia. Szczegółowa ocena nasienia; koncentracja i morfologia plemników. Technika przygotowania nasienia do inseminacji (rozmrażanie). Sposób postępowania z nasieniem mrożonym i Badanie andrologiczne knura - Ocena zachowania płciowego. Pobieranie nasienia. Szacunkowa ocena nasienia. Inseminacja loch. Określanie optymalnego terminu inseminacji klaczy i inseminacja na wyizolowanych narządach rozrodczych i na klaczach. Ćwiczenia z użyciem dodatkowych narzędzi dydaktycznych (fantomy). Badanie przydatności psa i kocura do rozrodu. Anatomia i topografia narządów płciowych psa i kocura. Preparowanie. Badanie przydatności psa i kocura do rozrodu. Anatomia i topografia narządów płciowych psa i kocura. Preparowanie. Synchronizacja rui i owulacji u suk. Określenie optymalnego terminu krycia lub unasieniania. Inseminacja suk. Inseminacja bydła na krowach. Pozyskiwanie i ocena zarodków. Transplantacja zarodków na przykładzie bydła i klaczy.
Realizowane efekty uczenia się:	ASU_U1, ASU_U2 ASU_U3 ASU_U4 ASU_U5 ASU_U6
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Zaliczenie praktyczne nabytych umiejętności – weryfikacja umiejętności praktycznych zdobytych w trakcie ćwiczeń wg stopnia opanowania demonstrowanych technik. Zaliczenie warunkiem przystąpienia do egzaminu pisemnego.

Literatura:

Podstawowa	S. Wierzbowski (red.). Buhaj, Knur, Kozioł, Ogier, Pies i Lis, Tryk. Andrologia. Wyd. PLATAN, 1996 A. Bielański i M. Tischner. Biotechnologia rozrodu zwierząt udomowionych. Drukrol, 1998 M. Tischner. Weterynaryjne o hodowlane aspekty rozrodu koni. Ogier. Drukrol, 2010 Z. Bielańska-Osuchowska. Embriologia. PWRiL, 1993
Uzupełniająca	W. Bielański. Rozród zwierząt. PWRiL, 1977 T. Krzymowski (red.). Biologia rozrodu zwierząt T. 1. Wyd. UWM Olsztyn, 2007 J. Strzeżek (red.). Biologia rozrodu zwierząt T. 2. Wyd. UWM Olsztyn, 2007 Czasopisma: Życie Weterynaryjne, Medycyna Weterynaryjna, Weterynaria w praktyce

Struktura efektów uczenia się:

Dyscyplina	nauki rolnicze - dyscyplina weterynaria			3,0	ECTS
Dyscyplina					
Struktura aktywności studenta:					
zajęcia realizowane z bezpośrednim udziałem prowadzącego		50	godz.	2,0	ECTS
w tym:	wykłady	15	godz.		
	ćwiczenia i seminaria	30	godz.		
	konsultacje	2	godz.		
	udział w badaniach	0	godz.		
	obowiązkowe praktyki i staże	0	godz.		
	udział w egzaminie i zaliczeniach	3	godz.		
zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość			godz.		ECTS
praca własna		25	godz.	1,0	ECTS

Przedmiot:	**Choroby wewnętrzne koni**
Wymiar ECTS	4
Status	obowiązkowy
Forma zaliczenia końcowego	egzamin
Wymagania wstępne	zaliczenie przedmiotu: Chirurgia ogólna i anestezjologia; Diagnostyka kliniczna i laboratoryjna; Diagnostyka obrazowa

Kierunek studiów:	**weterynaria**
Profil studiów	praktyczny
Kod formy studiów oraz poziomu studiów	SJ
Semestr studiów	8
Język wykładowy	polski

Prowadzący przedmiot:

Nazwa jednostki właściwej dla koordynatora	Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej

Efekty uczenia się:

Kod składnika opisu	Opis	Odniesienie do (kod) efektu kierunkowego	Odniesienie do (kod) dyscypliny
	WIEDZA - zna i rozumie:		
CWK_W1	opisuje i wyjaśnia funkcje poszczególnych układów organizmu konia: oddechowego, krwionośnego, oddechowego, pokarmowego, moczowego oraz ruchu	A.W2	RW
CWK_W2	opisuje, wyjaśnia i interpretuje mechanizmy leżące u podstaw zdrowia konia oraz patologii narządowych i ustrojowych w chorobach wewnętrznych tego gatunku	B.W1 B.W2	RW
CWK_W3	etiologię i objawy poszczególnych jednostek chorobowych koni. Interpretuje zmiany patologiczne w tych chorobach i stosuje właściwe zasady ich leczenia	A.W17	RW
CWK_W4	zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego, uwzględnia zasady diagnostyki różnicowej w chorobach skóry, układu oddechowego, krwionośnego, pokarmowego, nerwowego oraz wydalniczego i ruchu; wie kiedy i jak stosować antybiotykoterapie w wybranych schorzeniach koni	B.W4	RW
CWK_W5	posługuje się polską i łacińska nomenklaturą medyczną	A.W20	RW
	UMIEJĘTNOŚCI - potrafi:		
CWK_U1	przeprowadzać wywiad lekarsko-weterynaryjny w celu uzyskania dokładnej informacji o pacjencie, efektywnie komunikować się z klientem oraz innymi lekarzami weterynarii i sporządzać przejrzyste opisy przypadków w formie zrozumiałej dla właściciela oraz innych lekarzy	A.U14 B.U2	RW
CWK_U2	bezpiecznie i humanitarnie obchodzić się z pacjentem. Umie poskromić konia fizycznie i farmakologicznie (sedacja).	B.U1	RW
CWK_U3	przeprowadzać pełne badanie kliniczne konia ze szczególnym uwzględnieniem skóry, układu krwionośnego, oddechowego, nerwowego oraz moczowego i ruchu. Potrafi sprawdzić stan uzębienia, osłuchać tony serca, płuca oraz ocenić pracę układu oddechowego. Potrafi zbadać przez prostnicę dostępne partie jelit, pęcherz moczowy i nerki. Potrafi ocenić konia w ruchu.	B.U3	RW
CWK_U4	zareagować w przypadkach wstrząsu kardiogennego i ostrej niewydolności oddechowej, umie znieść ból w nagłym ataku morzyska, potrafi założyć sondę nosowo-żołądkową w celu dekompresji żołądka	B.U4	RW
CWK_U5	zbierać analizuje i właściwie interpretuje dane kliniczne oraz wyniki badań laboratoryjnych i dodatkowych, potrafi pozyskać i interpretować wyniki badania morfologicznego i biochemicznego krwi i moczu, cytologii pobranej z dróg oddechowych, badań bakteriologicznych)	B.U6	RW
CWK_U6	korzystać z zaawansowanych metod diagnostycznych (potrafi wykonać i ocenić badanie EKG serca, badanie ultrasonograficzne serca, ocenić endoskopię dróg oddechowych, przełyku i żołądka, wykonać badanie USG płuc)	B.U7	RW
CWK_U7	dobierać i stosuje właściwe leczenie, zna zasady profilaktyki wybranych schorzeń wewnętrznych koni, zna i stosuje zasady antybiotykoterapii.	B.U13	RW
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE OGÓLNE - jest gotów do: O.K1; O.K2; O.K6; O.K8; O.K11		

Treści kształcenia:

Wykłady	**30 godz.**
Tematyka zajęć	Choroby górnych dróg oddechowych koni, z uwzględnieniem chorób zatok okołonosowych, worków powietrznych, statycznych i dynamicznych zaburzeń pracy gardła i krtani. Choroby dolnych dróg oddechowych koni, z uwzględnieniem zapalenia płuc i opłucnej, astmy koni, krwawień powysiłkowych, zapalenia śródmiąższowego płuc. Choroby układu krążenia z uwzględnieniem chorób zastawkowych koni i arytmii, oraz chorób serca na tle infekcyjnym. Choroby układu pokarmowego: choroby zębów, choroby jamy ustnej, choroby przełyku i żołądka (syndrom wrzodowy koni). Choroby układu pokarmowego: choroby jelit cienkich, i grubych (leczenie zachowawcze i wskazania do leczenia operacyjnego), zapalenie otrzewnej, podstawy żywienia koni. Choroby metaboliczne i związane z toksemią: ochwat, mięśniochwat, hyperlipidemia. Choroby układu nerwowego z wyszczególnieniem chorób nerwowego układu obwodowego i centralnego. Choroby skóry, oraz zaburzenia endokrynologiczne.
Realizowane efekty uczenia się:	CWK_W1; CWK_W2; CWK_W3; CWK_W4; CWK_W5
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Egzamin ustny na ocenę - 3 pytania z zakresu wiedzy teoretycznej omawianej na wykładach oraz ćwiczeniach. Minimalny próg zaliczenia 60% - poniżej ocena 2,0 (ndst.). Skala ocen: 60-71% - 3,0 (dst.) 72-77% - 3,5 (dst. plus) 78-85% - 4,0 (db.) 86-93% - 4,5 (db. plus) 94-100% - 5,0 (bdb.) Waga oceny z egzaminu teoretycznego w ocenie końcowej 50%.
Ćwiczenia laboratoryjne	**30 godz.**
Tematyka zajęć	Badanie górnych dróg oddechowych koni - przeprowadzenie endoskopii ze szczegółowym omówieniem anatomii badanych odcinków oraz spotykanych patologii. Badanie dolnych dróg oddechowych - przeprowadzenie bronchoskopii z pobraniem wypłuczyn tchawiczych i pęcherzykowo-oskrzelowych i ich przygotowanie do analizy mikroskopowej oraz interpretacja obrazu mikroskopowego. Badanie układu krążenia, badanie ekg i badanie echokardiograficzne. Badanie układu pokarmowego, osłuchiwane pracy jelit, ocena uzębienia i korekcja nieprawidłowości (tarnikowanie zębów). Badanie układu pokarmowego - nauka sondowania, omacywanie dostępnych partii jelit w badaniu rektalnym. Badanie neurologiczne oraz skrócone badanie ortopedyczne. Pobieranie zeskrobin ze skóry, powtórzenie czynności praktycznych potrzebnych do zaliczenia egzaminu praktycznego.
Realizowane efekty uczenia się:	CWK_W4; CWK_U1; CWK_U2; CWK_U3; CWK_U4; CWK_U5; CWK_U6; CWK_U7
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Egzamin praktyczny na ocenę – podstawą zaliczenia jest prawidłowe wykonanie 3 wybranych zadań praktycznych (analiza wyników badań lub opisów choroby wybranych pacjentów, przeprowadzenie szczegółowego badania klinicznego: - układu oddechowego, w tym ocena obrazów usg płuc; - krwionośnego, w tym wykonanie i ocena ekg oraz usg. serca, znajomość podstawowych wad czynnościowych serca; - neurologicznego obejmującego badanie i ocenę prawidłowości odruchów; - pokarmowego, w tym umiejętność przeprowadzenia badania per rectum, osłuchania pracy układu pokarmowego, założenie sondy nosowo-żołądkowej; - umiejętność oceny uzębienia. Skala ocen: 60-71% - 3,0 (dst.) 72-77% - 3,5 (dst. plus) 78-85% - 4,0 (db.) 86-93% - 4,5 (db. plus) 94-100% - 5,0 (bdb.) Waga oceny z egzaminu teoretycznego w ocenie końcowej 50%. Zaliczenie zajęć jest warunkiem koniecznym do przystąpienia do egzaminu końcowego.

Literatura:

Dietz O., Huskamp B. Praktyka kliniczna: Konie. Galaktyka 2006

Podstawowa	Sikora J. Choroby układu oddechowego koni. Wydanie II. SIMA WLW, 2009 Sikora J. Choroby układu pokarmowego koni. SIMA WLW, 2008 Fryc J. Rozpoznawanie i leczenie schorzeń kolkowych koni. SIMA, 1999 Pinsent P.J.N., Fuller C.J. Zarys diagnostyki klinicznej koni. SIMA, 1999
Uzupełniająca	Czasopisma: Życie Weterynaryjne, Medycyna Weterynaryjna, Weterynaria w praktyce

Struktura efektów uczenia się:

Dyscyplina	nauki rolnicze - dyscyplina weterynaria			4,0	ECTS
Dyscyplina					
Struktura aktywności studenta:					
zajęcia realizowane z bezpośrednim udziałem prowadzącego		65	godz.	2,6	ECTS
w tym:	wykłady	30	godz.		
	ćwiczenia i seminaria	30	godz.		
	konsultacje	2	godz.		
	udział w badaniach	0	godz.		
	obowiązkowe praktyki i staże	0	godz.		
	udział w egzaminie i zaliczeniach	3	godz.		
zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość			godz.		ECTS
praca własna		40	godz.	1,4	ECTS

Przedmiot:	**Chirurgia koni**
Wymiar ECTS	4
Status	obowiązkowy
Forma zaliczenia końcowego	egzamin
Wymagania wstępne	zaliczenie przedmiotów: Chirurgia ogólna i anestezjologia; Diagnostyka kliniczna i laboratoryjna; Farmakologia weterynaryjna; Patofizjologia i inwazjologia; Diagnostyka obrazowa

Kierunek studiów:	**weterynaria**
Profil studiów	praktyczny
Kod formy studiów oraz poziomu studiów	SJ
Semestr studiów	8
Język wykładowy	polski

Prowadzący przedmiot:

Nazwa jednostki właściwej dla koordynatora	Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej

Efekty uczenia się:

Kod składnika opisu	Opis	Odniesienie do (kod) efektu kierunkowego	Odniesienie do (kod) dyscypliny
	WIEDZA - zna i rozumie:		
CHK_W1	wpływ leków anestetycznych stosowanych w premedykacji oraz znieczuleniu ogólnym na homeostazę i funkcjonowanie organizm koni, postępowanie przed- i pooperacyjne	A.W16	RW
CHK_W2	podstawy teoretyczne zabiegów chirurgicznych u koni, zarówno zabiegów na tkankach miękkich jak i operacji ortopedycznych oraz postępowania w nagłych przypadkach	B.W3	RW
CHK_W3	zasady chirurgicznego postępowania diagnostycznego, w tym plan badania chirurgicznego, zasady diagnostyki różnicowej przy poszczególnych jednostkach chorobowych i kwalifikacji pacjentów do zabiegów chirurgicznych	B.W4	RW
	UMIEJĘTNOŚCI - potrafi:		
CHK_U1	przeprowadza wywiad lekarsko-weterynaryjny , pozyskuje i wykorzystuje informacje o dopuszczonych do obrotu lekach.	B.U2	RW
CHK_U2	stosować bezpieczne zasady w postępowaniu chirurgicznym	B.U1	RW
CHK_U3	zrozumiale przedstawić stan kliniczny, właściwie interpretuje dane kliniczne zwierzęcia, rokowanie oraz zalecenia terapeutyczne	B.U3	RW
CHK_U4	wykonuje zabiegi chirurgiczne na koniach oraz zalecenia pozabiegowe.	B.U13	RW
CHK_U5	przeprowadzić diagnostykę różnicową oraz zlecić odpowiednie badania dodatkowe i właściwie zinterpretować ich wyniki	B.U7	RW
CHK_U6	umie sporządzić przejrzyste opisy przypadków chorobowych oraz sposobów leczenia, udzielić zaleceń lekarskich. Dobierać i stosować właściwe leczenie zwierząt odpowiednio do danej jednostki chorobowej, jej przebiegu oraz rokowania uwzględniając dobrostan zwierzęcia.	A.U14	RW
CHK_U7	ocenia konieczność przeprowadzenia eutanazji oraz potrafi ją wykonać w humanitarny sposób	B.U15	RW
CHK_U8	umiejętnie udziela pierwszej pomocy zwierzętom w przypadku stanów nagłych oraz stosuje metody i techniki operacyjne u koni	B.U4	RW
CHK_U9	wdraża zasady aseptyki i antyseptyki chirurgicznej oraz stosuje właściwe metody sterylizacji sprzętu chirurgicznego	B.U14	RW

KOMPETENCJE SPOŁECZNE OGÓLNE - jest gotów do: O.K2; O.K6; O.K8; O.K10

Treści kształcenia:

Wykłady	**15**	**godz.**
Specyfika chirurgii koni, zasady BHP w pracy z końmi. Ogólne zasady procedur anestezjologicznych stosowanych u koni. Podkownictwo - rodzaje podków i ich zastosowanie, korekcje rogu kopytowego. Zabiegi chirurgiczne wykonywane na kończynach u źrebiąt i młodych koni.		

Tematyka zajęć	Wady postawy u koni - postępowanie. Schorzenia tworzywa kopytowego - leczenie. Zabiegi w obrębie ścięgien, pochewek ścięgnowych, trzeszczek, kaletek maziowych, nerwów. Leczenie złamań, pęknięć kości - zasady osteosyntezy u koni. Metody kastracji ogierów, powikłania pokastracyjne. Diagnostyka kolek - wskazania do zabiegu operacyjnego. Laparotomia u koni - technika operacyjna, przemieszczenie i skręt okrężnicy. Laparotomia u koni - niedrożności i skręt jelit cienkich i jelita ślepego - postępowanie. Leczenie chirurgiczne wnętrostwa i przepuklin. Zabiegi w obrębie głowy i szyi u koni. Zabiegi okulistyczne.
Realizowane efekty uczenia się:	CHK_W1, CHK_W2, CHK_W3,
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Egzamin pisemny z zakresu wykładów i ćwiczeń. Minimalny próg zaliczenia 60% - poniżej ocena 2,0 (ndst.). Skala ocen: 60-65% - 3,0 (dst.) 66-72% - 3,5 (dst. plus) 73-82% - 4,0 (db.) 83-91% - 4,5 (db. plus) 92-100% - 5,0 (bdb.) Udział w ocenie końcowej modułu 50%.

Ćwiczenia laboratoryjne	**45**	**godz.**

Tematyka zajęć	Znieczulanie miejscowe, przewodowe, nadoponowe, odstawowe, diagnostyczne –procedura, miejsca dostępu. Diagnostyka ortopedyczna, badanie kupno-sprzedaż. Korekcje kopyt, podkownictwo, zabiegi wykonywane w obrębie puszki kopytowej. Zabiegi na ścięgnach u źrebiąt i młodych koni oraz koni dorosłych. Sposoby i schematy postępowania w nagłych przypadkach chirurgicznych u koni. Laparotomia - poszczególne przypadki. Operacyjne leczenie wnętrostwa i przepuklin u koni. Zabiegi wykonywane na głowie i szyi koni - krtań, tchawica, ślinianki, worki powietrzne. Zabiegi stomatologiczne. Zabiegi okulistyczne. Procedury chirurgiczne stosowane u koni sportowych. Kastracja ogierów. Zabiegi na cewce moczowej.
Realizowane efekty uczenia się:	CHK_W1, CHK_W2, CHK_W3, CHK_U1, CHK_U2 CHK_U3, CHK_U4, CHK_U5, CHK_U6 CHK_U7, CHK_U8, CHK_U9
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Dwa kolokwia pisemne z materiału ćwiczeniowego – średnia ocen. Minimalny próg zaliczenia 60% - poniżej ocena 2,0 (ndst.). Skala ocen: 60-65% - 3,0 (dst.) 66-72% - 3,5 (dst. plus) 73-82% - 4,0 (db.) 83-91% - 4,5 (db. plus) 92-100% - 5,0 (bdb.) Pozytywne zaliczenie kolokwiów jest warunkiem dopuszczenia do końcowego zaliczenia teoretycznego i Udział w ocenie końcowej modułu 25%. Zaliczenie praktyczne nabytych umiejętności – weryfikacja umiejętności praktycznych zdobytych w trakcie ćwiczeń i ocena stopnia opanowania demonstrowanych technik wg skali 2-5. Udział w ocenie końcowej modułu 25%.

Literatura:

Podstawowa	G.Dietz: Praktyka kliniczna konie J. Kulczycki:. Chirurgia weterynaryjna Kulczyckiego A. Wilson: Zabiegi chirurgiczne u koni w warunkach poza szpitalnych
Uzupełniająca	R. Kolstrung:. Pielęgnacja i podkuwanie kopyt Kostyra J. Trzebienie samców zwierząt domowych

Struktura efektów uczenia się:

Dyscyplina	nauki rolnicze - dyscyplina weterynaria			4,0	ECTS
Dyscyplina					
Struktura aktywności studenta:					
zajęcia realizowane z bezpośrednim udziałem prowadzącego		68	godz.	2,5	ECTS
w tym:	wykłady	15	godz.		
	ćwiczenia i seminaria	45	godz.		
	konsultacje	5	godz.		
	udział w badaniach	0	godz.		
	obowiązkowe praktyki i staże	0	godz.		
	udział w egzaminie i zaliczeniach	3	godz.		
zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na			godz.		ECTS
praca własna		40	godz.	1,5	ECTS

Przedmiot:	**Rozród koni**
Wymiar ECTS	4
Status	obowiązkowy
Forma zaliczenia końcowego	egzamin
Wymagania wstępne	Zaliczenie przedmiotów: Anatomia zwierząt; Fizjologia zwierząt; Chirurgia ogólna i anestezjologia; Diagnostyka kliniczna i laboratoryjna; Diagnostyka obrazowa

Kierunek studiów: **weterynaria**

Profil studiów	praktyczny
Kod formy studiów oraz poziomu studiów	SJ
Semestr studiów	8
Język wykładowy	polski

Prowadzący przedmiot:

Nazwa jednostki właściwej dla koordynatora	Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej

Efekty uczenia się:

Kod składnika opisu	Opis	Odniesienie do (kod)	
		efektu kierunkowego	dyscypliny
	WIEDZA - zna i rozumie:		
ROK_W1	budowę układu rozrodczego klaczy, opisuje i wyjaśnia jego funkcje, rozumie i opisuje regulację neurohormonalna procesów rozrodczych u klaczy	A.W2	RW
ROK_W2	opisuje i interpretuje rozwój układu rozrodczego (macicy i gonad), zna procesy dojrzewania płciowego oraz hodowlanego klaczy	AW3	RW
ROK_W3	opisuje, wyjaśnia i interpretuje mechanizmy fizjologiczne leżące u podstaw rozrodu koni oraz powstawania chorób układu rozrodczego klaczy ciężarnej i nie ciężarnej. Zna zasady terapii zarówno pojedynczego pacjenta jak i działania lekarsko-weterynaryjnego na poziomie stada.	A.W10	RW
ROK_W4	interpretuje zmiany patofizjologiczne w narządzie rozrodczym i gruczole mlekowym klaczy, rozumie mechanizmy immunologiczne i efekty leczenia farmakologicznego umożliwiające powrót do zdrowia. Zna i interpretuje zmiany patofizjologiczne w przebiegu schorzeń noworodków (zespół nieprzystosowania, zaburzenia transportu biernego, schorzenia układu oddechowego i pokarmowego).	A.W12	RW
ROK_W5	zasady i stosuje odpowiednią antybiotykoterapię w schorzeniach układu rozrodczego oraz gruczołu mlekowego klaczy ciężarnej oraz nie ciężarnej oraz w chorobach źrebiąt-noworodków	A.W17	RW
ROK_W6	opisuje, wyjaśnia i interpretuje zaburzenia na poziomie komórki, tkanki, narządu w schorzeniach macicy i jajników oraz gruczole mlekowym u klaczy oraz w chorobach noworodków	B.W1,BW2	RW
ROK_W7	opisuje i interpretuje przyczyny, objawy, zmiany anatomopatologiczne towarzyszące schorzeniom macicy jajników klaczy oraz patologii płodu i okresu neonatalnego źrebiąt, stosuje właściwe zasady leczenia i zapobiegania w poszczególnych jednostkach chorobowych	B.W3	RW
ROK_W8	wdraża zasady postępowania diagnostycznego (z uwzględnieniem diagnostyki różnicowej) i terapeutycznego w schorzeniach układu rozrodczego klaczy nie ciężarnej, patologii ciąży i okresu poporodowego, chorobach gruczołu mlekowego oraz schorzeniach noworodków. Zna zasady i techniki pomocy porodowej.	B.W4	RW
ROK_W9	zbiera, analizuje i właściwie interpretuje dane kliniczne oraz wyniki badań laboratoryjnych i dodatkowych zarówno w odniesieniu do pacjenta pojedynczego jak i stada	B.W6	RW

ROK_W10	opisuje zasady żywienia klaczy ciężarnej i nie ciężarnej, nowonarodzonych źrebiąt oraz zna wpływ właściwego żywienia na funkcje układu rozrodczego	B.W13	RW
ROK_W11	posługiwać się polską i łacińską nomenklaturą medyczną	A.W20	RW
	UMIEJĘTNOŚCI - potrafi:		
ROK_U1	efektywnie komunikować się z klientami, innymi lekarzami weterynarii	A.U12	RW
ROK_U2	przeprowadzać wywiad lekarsko-weterynaryjny, w celu uzyskania dokładnych informacji o statusie zdrowotnym oraz rozrodczym pojedynczego zwierzęcia jak również stada, analizuje wyniki rozrodu na poziomie stadniny na bieżąco oraz w ujęciu całego sezonu.	B.U2	RW
ROK_U3	przeprowadzać pełne badanie kliniczne klaczy ze szczególnym uwzględnieniem układu rozrodczego klaczy ciężarnej i nie ciężarnej (badanie per vaginam, badanie per rectum, ocena krocza i przedsionka pochwy). Diagnozować fazy cyklu rujowego oraz ciąże u tego gatunku oraz zmiany patologiczne w obrębie macicy, pochwy, jajników i jajowodów. Potrafi rozpoznać endometritis, endometrosis, zaburzenia funkcji i schorzenia jajników. Przeprowadza pełne badanie i ocenę stanu zdrowia źrebaka-noworodka. Umie ocenić noworodka w zmodyfikowanej skali APGAR.	B.U3	RW
ROK_U4	zbierać, analizuje i właściwie interpretuje dane kliniczne oraz wyniki badań laboratoryjnych i dodatkowych (badania bakteriologiczne, hormonalne, anatomopatologiczne i histopatologiczne). Potraf pobrać próby bakteriologiczne z układu rozrodczego klaczy oraz gruczołu mlekowego Stosuje zaawansowaną aparaturę i techniki diagnostyczne (usg, przyrządy biopsyjne, uteroskopię) w badaniu układu rozrodczego klaczy.	B.U6 B.U7	RW
ROK_U5	dobierać i stosuje właściwe leczenie w odniesieniu do chorób układu rozrodczego klaczy ciężarnej i w patologii ciąży, porodu i okresu poporodowego. Zna zasady i techniki pomocy porodowej. Zna terapie hormonalne w kontroli cyklu rujowego i jego zaburzeniach, podczas prowadzenia porodu i ciąży. Stosuje profilaktykę oraz właściwe leczenie w schorzeniach źrebiąt.	B.U13	RW
ROK_U6	wykazuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje wobec ludzi i zwierząt, ma świadomość skutków podejmowanych decyzji	A.U16 B.U1	RW
ROK_U7	posiada nawyk ustawicznego pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności	A.U21	RW
ROK_U8	potrafi współpracować z hodowcą w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych stada, stawia dobro pacjenta na pierwszym miejscu	A.U23	RW
ROK_U9	posiada umiejętność działania w warunkach niepewności i stresu	A.U22	RW
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE OGÓLNE - jest gotów do: O.K1; O.K2; O.K6; O.K10		

Treści kształcenia:

Wykłady	**15**	**godz.**
Regulacja neurohormonalna funkcji rozrodczych u klaczy. Dojrzałość płciowa i hodowlana. Sezonowość. Cykl rujowy i Zapłodnienie, ciąża, rozwój zarodka i płodu		
Endokrynologia ciąży. Metody laboratoryjnej diagnostyki ciąży.		
Patologia ciąży ze strony płodu. Diagnostyka, zapobieganie, leczenie.		
Patologia ciąży ze strony matki. Diagnostyka, zapobieganie, leczenie.		
Poród fizjologiczny u klaczy.		
Patologia porodu.		
Okres poporodowy - fizjologia i patologia. Ruja pożrebięca.		

Odruchy i zachowanie się noworodka po porodzie – ocena żywotności. Fizjologia noworodka w pierwszych 48 godz. p.p

Tematyka zajęć

Schorzenia okresu neonatalnego ich diagnostyka i leczenie (izoerytroliza noworodków, zaburzenia transportu biernego, zapalenie pępowiny, zespół nieprzystosowania).

Zaburzenia płodności klaczy ich diagnostyka i leczenie.

Zakaźne przyczyny zaburzeń rozrodu klaczy

Mechanizmy odporności macicy u klaczy. Endometritis, u klaczy.

Niezakaźne endometropatie
Zaburzenia cyklu rujowego i jajnikowego. Schorzenia jajników.
Terapie hormonalne klaczy.
Rozpoznanie i leczenie chorób gruczołu mlekowego u klaczy.

System nadzoru lekarsko-weterynaryjnego nad zdrowiem klaczy w analiza płodności, organizacja pracy lekarza weterynarii zajmującego się rozrodem klaczy w stadninie.

Wpływ żywienia na płodność klaczy.

Realizowane efekty uczenia się:	ROK_W1, ROK_W2, ROK_W3, ROK_W4, ROK_W5, ROK_W6, ROK_W7, ROK_W8, ROK_W9, ROK_W10, ROK_W11

Warunkiem dopuszczającym do egzaminu jest pozytywne zaliczenie kolokwiów oraz egzaminu praktycznego

Egzamin pisemny - 5 pytań z zakresu fizjologii rozrodu, położnictwa, ginekologii, neonatologii. Każde z pytań jest oceniane w skali 10 pkt. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie co najmniej 6 pkt. za każde pytanie.

Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny

Skala ocen: 46-50 pkt – 5,0 (bdb.)

43-45 pkt – 4,5 (db. plus)

39-42 pkt – 4,0 (db.)
35-38 pkt – 3,5 (dst. plus)
30-34 pkt – 3,0 (dst.)

Waga oceny z egzaminu - 100% oceny końcowej.

Ćwiczenia laboratoryjne	**45**	**godz.**

Ocena morfologiczna narządów rozrodczych klaczy

Wywiad lekarsko weterynaryjny w aspekcie ustalenia statusu rozrodczego klaczy. Technika badania klinicznego narządów rozrodczych u klaczy (badanie per rectum, per vaginam, wziernikowanie).

Diagnozowanie faz cyklu rujowego i jajnikowego, oznaczanie momentu owulacji.

Badania dodatkowe w diagnostyce statusu rozrodczego klaczy (pobieranie prób bakteriologicznych, biopsja macicy, uteroskopia).

Możliwości zastosowania diagnostyki ultrasonograficznej w ginekologii i położnictwie u klaczy.

Diagnostyka kliniczna ciąży. Diagnostyka ciąży bliźniaczej. Postępowanie przy ciąży bliźniaczej.

Rozpoznawanie i leczenie chorób narządów rozrodczych klaczy. Diagnostyka endometritis. Leczenie.

Rozpoznawanie i leczenie chorób narządów rozrodczych klaczy. Zaburzenia funkcji jajników. Diagnostyka i leczenie.

Tematyka zajęć

Rozpoznawanie i leczenie chorób narządów rozrodczych klaczy. Schorzenia pochwy. Pneumovagina. Zabieg Caslicka i inne metody korekcji pneumovaginy.

Lewarowanie, płukanie macicy oraz domaciczne wlewy lecznicze.

Techniki i zasady udzielania pomocy porodowej u klaczy. Asysta przy porodzie. Pomoc porodowa poprzez zwiększona siłę oraz repozycje nieprawidłowości.Ćwiczenia z użyciem dodatkowych narzędzi dydaktycznych (fantomy).

Techniki pomocy prodowej w przebiegu nieprawidłowego porodu u klaczy. Fetotomia. Cesarskie cięcie.

Badanie kliniczne noworodka. Podstawowa opieka nad noworodkiem.

Schorzenia okresu poporodowego u klaczy. Zatrzymanie łożyska, wypadnięcie macicy, poporodowe zapalenie macicy, poporodowe uszkodzenia dróg rodnych. - postępowanie.

Diagnostyka schorzeń gruczołu mlekowego. Leczenie mastitis. Postępowanie w przypadku skaleczeń gruczołu mlekowego - zabiegi operacyjne na wymieniu.

Realizowane efekty uczenia się:	ROK_W4, ROK_W5, ROK_W6, ROK_W7, ROK_W8, ROK_W9, ROK_W11, ROK_U_1, ROK_U2, ROK_U3, ROK_U4, ROK_U5, ROK_U6, ROK_U7, ROK_U8, ROK_U9,
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	W połowie semestru sprawdzian pisemny (3 pytania) obejmujący materiał z ćwiczeń i wykładów. Punktacja pytania 10 pkt. Zalicza uzyskanie minimum 18 pkt. Na zakończenie ćwiczeń - egzamin praktyczny na zaliczenie. Podstawą zaliczenia jest prawidłowe wykonanie 3 wybranych zadań praktycznych (rozpoznanie i znajomość zastosowania narzędzi służących do diagnostyki ginekologicznej oraz pomocy porodowej, przeprowadzenie badania ginekologicznego samicy- per rectum, per vaginam, badanie ultrasonograficzne macicy i jajników, diagnostyka ciąży, kateteryzacja macicy, domaciczna inokulacja leku, płukanie macicy, badanie gruczołu mlekowego, dowymieniowa inokulacja leku, znajomość zasad postępowania w przypadku różnych typów metritis, zatrzymania łożyska, mastitis, umiejętność oceny noworodka, znajomość podstawowych technik pomocy porodowej). Zaliczenie sprawdzianu cząstkowego oraz egzaminu praktycznego jest warunkiem koniecznym zaliczenia ćwiczeń i przystąpienia do egzaminu teoretycznego.

Literatura:

Podstawowa	W. Baier, F. Schaetz: Położnictwo weterynaryjne: PWRiL 1976. R. Kozdrowski: Fizjologia i Patologia Rozrodu Klaczy, PWRiL, 2020 Biologia rozrodu zwierząt. Fizjologiczna regulacja rozrodu samicy. Pod redakcją T. Krzymowskiego, Wydawnictwo UW-M, Olsztyn 2007.
Uzupełniająca	Czasopisma: Życie Weterynaryjne, Medycyna Weterynaryjna, Weterynaria w praktyce

Struktura efektów uczenia się:

Dyscyplina	nauki rolnicze - dyscyplina weterynaria			4,0	ECTS
Dyscyplina					
Struktura aktywności studenta:					
zajęcia realizowane z bezpośrednim udziałem prowadzącego		65	godz.	2,6	ECTS
w tym:	wykłady	15	godz.		
	ćwiczenia i seminaria	45	godz.		
	konsultacje	2	godz.		
	udział w badaniach	0	godz.		
	obowiązkowe praktyki i staże	0	godz.		
	udział w egzaminie i zaliczeniach	3	godz.		
zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na			godz.		ECTS
praca własna		35	godz.	1,4	ECTS

Przedmiot:	**Choroby zakaźne koni**
Wymiar ECTS	2
Status	obowiązkowy
Forma zaliczenia końcowego	zaliczenie na ocenę
Wymagania wstępne	zaliczenie przedmiotu: Mikrobiologia weterynaryjna; Immunologia

Kierunek studiów: **weterynaria**

Profil studiów	praktyczny
Kod formy studiów oraz poziomu studiów	SJ
Semestr studiów	8
Język wykładowy	polski

Prowadzący przedmiot:

Nazwa jednostki właściwej dla koordynatora	Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej

Efekty uczenia się:

Kod składnika opisu	Opis	Odniesienie do (kod) efektu kierunkowego	Odniesienie do (kod) dysycypliny
	WIEDZA - zna i rozumie:		
CZK_W1	przyczyny wywołujące choroby zakaźne koni, źródła zakażenia oraz drogi i wektory ich szerzenia się w stadninach	A.W13	RW
CZK_W2	mechanizmy rozwoju procesu chorobowego wywołanego przez poszczególne czynniki infekcyjne u koni	B.W1 B.W2	RW
CZK_W3	objawy kliniczne oraz zasady przeprowadzania badania klinicznego, jak również zna zmiany patomorfologiczne charakterystyczne dla chorób wywoływanych przez te czynniki	B.W3 B.W5	RW
CZK_W4	zasady przeprowadzania dochodzenia epizootycznego oraz postępowania przeciwepidemicznego zgodnie z obowiązującymi przepisami	B.W8	RW
CZK_W5	zasady doboru i przeprowadzania odpowiednich postępowań i metod diagnostycznych służących potwierdzeniu lub wykluczeniu chorób koni wywołanych przez czynniki zakaźne oraz zna zasady ich interpretacji	B.W4	RW
CZK_W6	zasady farmakoterapii chorób zakaźnych koni oraz zasady profilaktyki, w tym immunoprofilaktyki	B.W3 A.W12	RW
	UMIEJĘTNOŚCI - potrafi:		
CZK_U1	umiejętnie przeprowadzać wywiad lekarsko-weterynaryjny oraz dochodzenie	B.U2	RW
CZK_U2	przeprowadzić badanie kliniczne konia podejrzanego o chorobę zakaźną oraz wykonać opis kliniczny badanego zwierzęcia, a także prawidłowo opisać zalecenia na potrzeby prawidłowo prowadzonej dokumentacji medycznej	A.U14 B.U3	RW
CZK_U3	analizować dane kliniczne pojedynczego zwierzęcia oraz stada, a także potrafi przeprowadzić diagnostykę różnicową opartą na odpowiednich badaniach dodatkowych.	B.U3 B.U6	RW
CZK_U4	podjąć odpowiednie działania w celu ograniczenia szerzenia się choroby zakaźnej oraz wdrożyć odpowiednie procedury w przypadku stwierdzenia choroby zakaźnej podlegającej obowiązkowi zgłaszania	B.U8 B.U25	RW
CZK_U5	dobrać i wdrożyć właściwe leczenie odpowiednio do danej jednostki chorobowej, jej przebiegu oraz rokowania, potrafi ocenić konieczność przeprowadzenia eutanazji	B.U13 B.U15	RW
CZK_U6	umiejętnie dobrać i stosować programy immunoprofilaktyczne dla koni	B.U21	RW

KOMPETENCJE SPOŁECZNE OGÓLNE - jest gotów do: O.K1; O.K2; O.K6; O.K8; O.K9; O.K12

Treści kształcenia:

Wykłady		**15**	**godz.**
	Influenza koni – etiopatogeneza, rozpoznanie i zwalczanie		

Tematyka zajęć	Choroby zakaźne źrebiąt – rodokokoza, kulawki źrebiąt – etiopatogeneza, rozpoznanie i zwalczanie Zakażenia herpeswirusowe u koni – etiopatogeneza, rozpoznanie i zwalczanie Wirusowe zapalenie tętnic, zakaźne zapalenie macicy klaczy – etiopatogeneza, rozpoznanie i zwalczanie Borelioza koni – etiopatogeneza, rozpoznanie i zwalczanie Leptospiroza, Erlichioza – etiopatogeneza, rozpoznanie i zwalczanie Choroby układu nerwowego – tężec, botulizm – etiopatogeneza, rozpoznanie i zwalczanie Zołzy – etiopatogeneza, rozpoznanie i zwalczanie
Realizowane efekty uczenia się:	CZK_W1; CZK _W2; CZK _W3; CZK _W4; CZK _W5; CZK _W6;
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Zaliczenie pisemne z całości materiału. Pytania testowe jednokrotnego wyboru lub pytania otwarte – maksymalna liczba punktów z zaliczenia 40. Pytanie testowe oceniane jest w skali 0 lub 1 natomiast pytanie otwarte oceniane w skali 0; 0,5; 1; 1,5; 2. Zaliczenie wymaga uzyskania co najmniej 24 pkt (60%). Ocena końcowa z przedmiotu jest wystawiana na podstawie łącznej ilości punktów uzyskanych z kolokwium sprawdzającego umiejętności praktyczne oraz zaliczenia końcowego. W sumie z całości można uzyskać 50 pkt. 0-59,5% (0-29,5 pkt)– 2,0 (ndst.) 60-68% (30-34 pkt) – 3,0 (dst.) 68,5-76% (34,5-38) – 3,5 (dst. plus) 76,5-84% (38,5-42 pkt) – 4,0 (db.) 84,5-92% (42,5-46 pkt) – 4,5 (db. plus) 92,5-100% (46,5-50 pkt) – 5,0 (bdb.)

Ćwiczenia laboratoryjne	**15 godz.**
Tematyka zajęć	Choroby zakaźne układu oddechowego – zakażenia grypopodobne (PI-3, rino-picorna-,adenowirusowe) – etiopatogeneza, rozpoznanie i zwalczanie. Afrykański pomór koni – etiopatogeneza, rozpoznanie i zwalczanie. Niedokrwistość zakaźna koni – etiopatogeneza, rozpoznanie i zwalczanie. Choroby zakaźne skóry i układu limfatycznego: wrzodziejące zapalenie naczyń chłonnych, epizootyczne zapalenie naczyń chłonnych, obrzęk złośliwy, zakażenia gronkowcowe. Grzybice skórne i narządowe. Nosacizna, ospa koni, brodawczakowość, pęcherzykowe zapalenie jamy ustnej - etiopatogeneza, rozpoznanie i zwalczanie. Infekcje układu pokarmowego – etiopatogeneza, rozpoznanie i zwalczanie. Infekcje układu nerwowego – etiopatogeneza, rozpoznanie i zwalczanie (choroba bornaska, akaźne zapalenia mózgu i rdzenia – WEE, EEE, VEE, wścieklizna). Diagnostyka różnicowa zakaźnych ronień klaczy. Immunoprofilaktyka koni.
Realizowane efekty uczenia się:	CZK_U1; CZK_U2; CZK_U3; CZK_U4; CZK_U5; CZK_U6;
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Zaliczenie ćwiczeń odbywa się na podstawie wyników kolokwium sprawdzającego umiejętności praktyczne składającego się z 5 pytań. Każde pytanie oceniane w skali 0; 0,5; 1; 1,5; 2. Maksymalna liczba punktów z kolokwium wynosi 10. Student uzyskuje zaliczenie, jeżeli łącznie uzyska minimum 6 pkt (60%). W przypadku nieuzyskania wymaganej liczby punktów, student dopuszczany jest do II terminu zaliczenia. W przypadku niezaliczenia kolokwium w II terminie student jest niedopuszczony do egzaminu końcowego.

Literatura:

Podstawowa	Choroby zakaźne zwierząt z elementami epidemiologii i zoonoz. Red. Z. Gliński, K. Kostro, PWRiL, 2011 Equine infectious diseases 2nd edition, D. C. Sellon & M. T. Long, Saunders, 2013 Praktyka Kliniczna. Konie. Dietz O., Huskamp B., Galaktyka, 2008
Uzupełniająca	Postępowanie i leczenie w nagłych przypadkach chorób koni. J.A. Orsini, T.J. Divers, Galaktyka Choroby Beztlenowcowe Zwierząt. Z.M. Cygan, Wydawnictwo Pol-druk, Kraków 1999 Czasopisma: „Życie Weterynaryjne". „Lecznica Dużych Zwierząt"

Struktura efektów uczenia się:

Dyscyplina	nauki rolnicze - dyscyplina weterynaria			2,0	ECTS
Dyscyplina					
Struktura aktywności studenta:					
zajęcia realizowane z bezpośrednim udziałem prowadzącego		34	godz.	1,4	ECTS
w tym:	wykłady	15	godz.		
	ćwiczenia i seminaria	15	godz.		
	konsultacje	2	godz.		
	udział w badaniach	0	godz.		
	obowiązkowe praktyki i staże	0	godz.		
	udział w egzaminie i zaliczeniach	2	godz.		
zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na			godz.		ECTS
praca własna		16	godz.	0,6	ECTS

Przedmiot:	**Choroby owadów użytkowych**
Wymiar ECTS	2
Status	obowiązkowy
Forma zaliczenia końcowego	zaliczenie na ocenę
Wymagania wstępne	zaliczenie przedmiotów: Mikrobiologia weterynaryjna

Kierunek studiów:	**weterynaria**
Profil studiów	praktyczny
Kod formy studiów oraz poziomu studiów	SJ
Semestr studiów	8
Język wykładowy	polski

Prowadzący przedmiot:

Nazwa jednostki właściwej dla koordynatora	Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt

Efekty uczenia się:

Kod składnika opisu	Opis	Odniesienie do (kod) efektu kierunkowego	Odniesienie do (kod) dyscypliny
	WIEDZA - zna i rozumie:		
COW_W1	stanowisko systematyczne, podstawy biologii i znaczenie owadów użytkowych w ekosystemie	A.W1	RW
COW_W2	podstawowe zasady utrzymania i żywienia owadów użytkowych	B.W13	RW
COW_W3	jednostki chorobowe i rozumie ich przyczyny. Zna i rozumie metody diagnozowania i zwalczania chorób i szkodników owadów użytkowych.	B.W4	RW
	UMIEJĘTNOŚCI - potrafi:		
COW_U1	wykorzystać wiedzę teoretyczną i z wywiadu z hodowcą do interpretacji objawów chorobowych na podstawie zachowania owadów użytkowych	B.U2 B.U20	RW
COW_U2	rozpoznać choroby na podstawie objawów klinicznych i diagnostyki różnicowej oraz badań laboratoryjnych	B.U3 B.U6	RW
COW_U3	wdrażać właściwe procedury leczenia	B.U13 B.U19	RW
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE OGÓLNE - jest gotów do: O.K3; O.K7; O.K8		

Treści kształcenia:

Wykłady		**15**	**godz.**
Tematyka zajęć	Pochodzenie rodzaju Apis. Charakterystyka podgatunków pszczół dopuszczonych do hodowli w Polsce. Podstawy biologii Zasady utrzymania i żywienia pszczół. Pokarmy zastępcze. Zatrucia pszczół. Choroby bakteryjne (zgnilec amerykański i europejski), etiologia, diagnostyka i terapia. Choroby zwalczane z urzędu i podlegające rejestracji. Choroby wywołane przez grzyby (nosemoza, grzybica otorbielakowa), etiologia, diagnostyka i terapia. Choroby wywołane przez roztocze (warroza, Tropilaelaps clare) oraz wirusy, etiologia, diagnostyka i terapia. Zwalczanie szkodników pszczół i wosku. Inwazja małego chrząszcza ulowego Aethina tumida.		

Realizowane efekty uczenia się:	COW_W1; COW_ W2; COW_ W3;
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Sposób weryfikacji - test jednokrotnego wyboru z wykładów. Minimalny próg zaliczenia 60% - poniżej ocena 2,0 (ndst.). Skala ocen: 60-71% - 3,0 (dst.) 72-77% - 3,5 (dst. plus) 78-88% - 4,0 (db.) 86-93% - 4,5 (db. plus) 94-100% - 5,0 (bdb.) Udział w ocenie końcowej modułu 50%.

Ćwiczenia laboratoryjne		**15**	**godz.**
Tematyka zajęć	Anatomia i morfologia pszczoły miodnej. Procedury postępowania z pszczołami i badania rodzin pszczelich. Badanie osypów zimowych. Zajęcia w pasiece. Procedury pobierania materiału do badań w kierunku chorób pszczół dorosłych i czerwiu. Zajęcia w pasiece. Rozpoznawanie chorób (nozemozy, warrozy). Podstawy farmakoterapii i sposoby podawania leków. Metody karmienia pszczół. Warunki pozyskiwania produktów pszczelich. Metody odkażania uli i sprzętu. Pozostałości środków leczniczych, weterynaryjnych, w produktach pszczelich.		

Realizowane efekty uczenia się:	COW_U1, COW_U2, COW_U3
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Sposób weryfikacji - test jednokrotnego wyboru z ćwiczeń. Minimalny próg zaliczenia 60% - poniżej ocena 2,0 (ndst.). Skala ocen: 60-71% - 3,0 (dst.) 72-77% - 3,5 (dst. plus) 78-88% - 4,0 (db.) 86-93% - 4,5 (db. plus) 94-100% - 5,0 (bdb.) Udział w ocenie końcowej modułu 50%.

Literatura:

Podstawowa	Gliński Z., Kostro K., Luft-Deptuła D. (2006) Choroby pszczół. PWRiL, Warszawa. Ritter W. (2014) Bee health and veterinarians. OIE, Paryż. Tomaszewska B., Chorbiński P. (2013) Choroby i szkodniki pszczół. Wyd.II, UP Wrocław
Uzupełniająca	Wilde J., Prabucki J. (2008) Hodowla pszczół. PWRiL, Warszawa Morse R.A., Flottum K. (1997) Honey Bee Pests, Predators and Diseases. A.I.Root Company, Medina, Ohio

Struktura efektów uczenia się:

Dyscyplina	nauki rolnicze - dyscyplina weterynaria			2,0	ECTS
Dyscyplina					
Struktura aktywności studenta:					
zajęcia realizowane z bezpośrednim udziałem prowadzącego		36	godz.	1,4	ECTS
w tym:	wykłady	15	godz.		
	ćwiczenia i seminaria	15	godz.		
	konsultacje	4	godz.		
	udział w badaniach	0	godz.		
	obowiązkowe praktyki i staże	0	godz.		
	udział w egzaminie i zaliczeniach	2	godz.		
zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na			godz.		ECTS
praca własna		15	godz.	0,6	ECTS

Przedmiot: **Zoonozy**

Wymiar ECTS	1
Status	obowiązkowy
Forma zaliczenia końcowego	zaliczenie na ocenę
Wymagania wstępne	zaliczenie przedmiotu: Mikrobiologia weterynaryjna; Epidemiologia; Immunologia weterynaryjna

Kierunek studiów: **weterynaria**

Profil studiów	praktyczny
Kod formy studiów oraz poziomu studiów	SJ
Semestr studiów	8
Język wykładowy	polski

Prowadzący przedmiot:

Nazwa jednostki właściwej dla koordynatora	Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej

Efekty uczenia się:

Kod składnika opisu	Opis	Odniesienie do (kod) efektu kierunkowego	Odniesienie do (kod) dyscypliny
	WIEDZA - zna i rozumie:		
CZZ_W 1	czynniki warunkujące powstanie i rozwój zoonoz	A.W10	RW
CZZ_W2	czynniki bakteryjne, wirusowe oraz pasożytnicze o charakterze zoonotycznym	A.W13	RW
CZZ_W3	znaczenie badań klinicznych i laboratoryjnych w diagnostyce zachorowań wywołanych przez patogeny zoonotyczne	B.W6	RW
	UMIEJĘTNOŚCI - potrafi:		
CZZ_U1	maksymalnie wykorzystać swoje umiejętności zawodowe dla potrzeb zdrowia publicznego w odniesieniu do zoonoz	A.U19 B.U25	RW
CZZ_U2	pobrać właściwe próbki materiału do badań laboratoryjnych, a następnie przesłać do badań laboratoryjnych w kierunku patogenów zoonotycznych oraz je zinterpretować	B.U6	RW
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE OGÓLNE - jest gotów do: O.K1; O.K11		

Treści kształcenia:

Wykłady **15** **godz.**

Tematyka zajęć

Czynniki warunkujące powstanie i rozwój zoonoz; typy zoonoz i skutki zachorowań na zoonozy (The conditions predisposing to zoonoses development; different types of zoonoses and their consequences for public health)

Pasożyty o charakterze zoonotycznym (tasiemce, świerzb, toksoplazmoza, włośnica). Zoonotic parasites (toxoplasmosis, tapewarm, mange, Trichinella spiralis)

Patogeny bakteryjne o charakterze zoonotycznym – toksykoinfekcje pokarmowe (Salmonella spp., E.coli, Campylobacter spp., Yersinia enterocolitica, Listeria monocytogenes. (Bacterial zoonotic pathogens – food - born pathogens (Salmonella spp., E. coli, Campylobacter spp., Yersinia enterocolitica, Listeria monocytogenes)

Patogeny bakteryjne o charakterze zoonotycznym – infekcje uogólnione (leptospiroza, gruźlica, bruceloza, gorączka Q, tularemia, wąglik, ornitoza). Bacterial zoonotic pathogens- general infections (Leptospira spp., Mycobacterium spp., Brucella spp., Coxiella burnetti, Francisella tularensis, Bacillus anthracis, Chlamydophila psittaci

Wścieklizna: sytuacja epidemiologiczna, diagnostyka, zasady szczepień w przypadkach zagrożenia po wcześniejszym kontakcie ze zwierzęciem podejrzanym. (Rabies – epidemiology, diagnosis, prevention and control, vaccination, public health issues)

Wirusy grypy u różnych gatunków zwierząt i ptaków; możliwości i warunki transmisji wirusa na człowieka. Influenza viruses in different species of animals including people; interspecies transmission influenza virus; Influenza virus – important zoonotic pathogen.

Paramyksowirusy jako patogeny o charakterze zoonotycznym (Nipah, Menangle)

Paramyxoviruses as zoonotic pathogens (Nipah, Menangle)

Patogeny o charakterze zoonotycznym przenoszone przez kleszcze (borelioza, zapalenie mózgu i opon mózgowych) Tick-born zoonotic pathogens (Borrelia burgdorferi - boreliosis, meningoencephalitis viruses)

Flawiwirusy zwierząt i człowieka (żółta gorączka, Denga, gorączka Zachodniego Nilu, zapalenie mózgu). Flaviviruses as zoonotic viruses (Yelow fever, Denga, West Nile Fever, encephalitis)

Choroby zoonotyczne skóry (różyca, pryszczyca, Staphyloccus aureus, wąglik, tularemia, grzybica). Skin zoonotic pathogens (Erysipelas, FMD, Staphylococcus aureus, Anthrax, tularemia, fungal infections)

Realizowane efekty uczenia	CZZ_W 1; CZZ_W2; CZZ_W3; CZZ_U1; CZZ_U2
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Zaliczenie końcowe pisemne. Minimalny próg zaliczenia 60%. Skala ocen: 60-71% - 3,0 dostateczny 72-77% - 3,5 dostateczny plus 78-85% - 4,0 dobry 86-93% - 4,5 dobry plus 94-100% - 5,0 bardzo dobry Waga oceny z zaliczenia - 100% oceny końcowej.

Literatura:

Podstawowa	Kostro K., Gliński Z.F., Grela E.G., Grądzki Z., Kopczewski A.: Choroby zakaźne i parazytozy trzody chlewnej. Podstawy żywienia, odporność, patologia, terapia, zoonozy. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, 2008. Choroby zakaźne zwierząt z elementami epidemiologii i zoonoz pod redakcją Zdzisława Glińskiego i Krzysztofa Kostro, Powszechne Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, 2011.
Uzupełniająca	Medycyna Weterynaryjna Życie weterynaryjne

Struktura efektów uczenia się:

Dyscyplina	nauki rolnicze - dyscyplina weterynaria			1,0	ECTS
Dyscyplina					
Struktura aktywności studenta:					
zajęcia realizowane z bezpośrednim udziałem prowadzącego		19	godz.	0,8	ECTS
w tym:	wykłady	15	godz.		
	ćwiczenia i seminaria	0	godz.		
	konsultacje	2	godz.		
	udział w badaniach	0	godz.		
	obowiązkowe praktyki i staże	0	godz.		
	udział w egzaminie i zaliczeniach	2	godz.		
zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na			godz.		ECTS
praca własna		6	godz.	0,2	ECTS

Przedmiot: **Praktyka kliniczna**

Wymiar ECTS	5
Status	obowiązkowy
Forma zaliczenia końcowego	zaliczenie na ocenę
Wymagania wstępne	zaliczenie przedmiotów: Diagnostyka kliniczna i laboratoryjna; Kurs BHP

Kierunek studiów: **weterynaria**

Profil studiów	praktyczny
Kod formy studiów oraz poziomu studiów	SJ
Semestr studiów	8
Język wykładowy	polski

Prowadzący przedmiot:

Nazwa jednostki właściwej dla koordynatora	Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej

Efekty uczenia się:

Kod składnika opisu	Opis	Odniesienie do (kod) efektu kierunkowego	Odniesienie do (kod) dyscypliny
	WIEDZA - zna i rozumie:		
PRK_W1	przyczyny chorób i zmiany występujące w ich przebiegu, zna zasady postępowania lekarsko-weterynaryjnego w poszczególnych jednostkach chorobowych	B.W3	RW
	UMIEJĘTNOŚCI - potrafi:		
PRK_U1	prowadzić dokumentację zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz sporządzać przejrzyste opisy przypadków	A.U14	RW
PRK_ U2	prowadzić praktykę, w tym: potrafi dokonywać kalkulacji opłat i wystawiać dokumentację fiskalną., ma świadomość znaczenia prawidłowego prowadzenia dokumentacji finansowej i lekarskiej, wykorzystuje specjalistyczne systemy informatyczne i oprogramowanie dla zakładów leczniczych, ocenia ekonomiczne i społeczne uwarunkowania zawodowe	A.U20	RW
PRK_U3	udzielać pierwszej pomocy wszystkim gatunkom zwierząt , stawiać prawidłowe diagnozy, podejmować skuteczne, prawidłowe leczenie	B.U4	RW
PRK_U4	przepisywać i stosować leki zgodnie z przeznaczeniem i w odpowiednich dawkach, zapewniać odpowiednie warunki przechowywania i utylizacji leków	B.U10	RW
PRK_U5	stosować metody anestezjologiczne odpowiednio do wieku, płci, stanu zdrowia zwierzęcia i jednostki chorobowej, umiejętnie stosuje procedury przeciwbólowe	B.U11	RW
PRK_U6	sterylizować sprzęt chirurgiczny zgodnie z zasadami aseptyki i antyseptyki	B.U14	RW
PRK_U7	wykonywać sekcje zwłok zgodnie z planem badania sekcyjnego, sporządzać protokoły z sekcji, pobierać próbki do badań i przygotować do wysłania	B.U16	RW
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE OGÓLNE - jest gotów do: O.K1; O.K5; O.K10		

Treści kształcenia:

Ćwiczenia laboratoryjne		**160**	**godz.**
Tematyka zajęć	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami klinicznej praktyki weterynaryjnej, BHP, procedurami lekarsko-weterynaryjnymi oraz prowadzenie wymaganej dokumentacji weterynaryjnej, właściwe przeprowadzenie wywiadu lekarskiego. Diagnostyka chorób wewnętrznych zwierząt z uwzględnieniem specyfiki gatunkowej i pracy w gospodarstwie, zasady monitoringu chorób w stadach hodowlanych zwierząt gospodarskich z uwzględnieniem pojedynczych przypadków zachorowań oraz stanu zdrowia całej populacji, określenie sposobu i schematu postępowania dietetycznego w przypadku chorób zwierząt, postępowanie terapeutyczne. Postępowanie diagnostyczne i leczenie chirurgiczne zwierząt. Zasady postępowania profilaktycznego w chirurgii, postępowanie przedoperacyjne, śródzabiegowe i pooperacyjne, z uwzględnieniem sposobów łagodzenie bólu. Postępowanie dietetyczne w przypadkach dolegliwości chirurgicznych i w okresie oołooperacyjnym.		

	Testy diagnostyczne stosowane w diagnostyce chorób zakaźnych zwierząt, diagnostyka kliniczna chorób zakaźnych, postępowanie terapeutyczne, immunoprofilaktyka chorób zakaźnych zwierząt kliniczne badanie układu rozrodczego zwierząt, badanie USG układu rozrodczego, diagnostyka metritis, diagnostyka zaburzeń funkcji jajników, kontrola zdrowotności stada w aspekcie rozrodu, pobieranie prób laboratoryjnych.
Realizowane efekty uczenia się	PRK_W1, PRK_U1, PRK_U2, PRK_U3, PRK_U4, PRK_U5, PRK_U6, PRK_U7, PRK_K1, PRK_K2
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Przedłożenie uzupełnionego dzienniczka praktyk z opisem przypadków i czynności wykonanych przez studenta, potwierdzone podpisem lekarza weterynarii oraz pieczątką zakładu leczniczego. Zaliczenie ustne - pytania zadawane na podstawie zapisów dzienniczka praktyk. Kryteria oceny wg udziału poprawnych odpowiedzi: dostateczny – 60-67% dostateczny plus – 68-75% dobry – 76-83% dobry plus – 84-91% bardzo dobry – 92-100%
Charakterystyka realizacji zajęć:	W czasie odbywania praktyki w lecznicy dla zwierząt student poznaje i wykonuje: 1) Przeprowadzanie wywiadu ogólnego i szczegółowego 2) Metody badania ogólnego i szczegółowego. 3) Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych (krew, mocz, kał, zeskrobiny, wymaz). 4) Profilaktyka i zwalczanie ekto- i endopasożytów. 5) Nazwy leków, dawki i sposoby podawania. 6) Zasady leczenia stacjonarnego. Szczególna uwagę zwraca się na kształtowanie umiejętności praktycznych: - z zakresu chorób wewnętrznych: wykonywanie wlewów dożylnych, zakładanie sondy żołądkowej, kateteryzacja pęcherza moczowego, pobieranie krwi, tarnikowanie zębów i usuwanie kamienia nazębnego, upusty płynów z jam ciała oraz lewatywy; - z zakresu chirurgii: szycie zewnętrzne, wewnętrzne, powierzchowne i głębokie, obsługa instrumentarium, stosowania znieczuleń i narkozy, zabiegi operacyjne w zakresie ortopedii i chirurgii miękkiej oraz technika nastawu i interpretacja rentgenogramów; - zakresu położnictwa i ginekologii: przeprowadzanie badań ginekologicznych samic, diagnozowanie i leczenie stanów zapalnych dróg rodnych, asystowanie przy porodzie i pomoc poporodowa, odklejanie łożyska, wykonywanie zabiegów zapobiegających i przerywających ciążę u małych zwierząt; - z zakresu epizootiologii: diagnozowanie chorób zakaźnych, pobieranie i przysyłanie prób do badań laboratoryjnych, prowadzenie profilaktyki oraz leczenie zwierząt chorych na choroby zakaźne, prowadzenie sprawozdawczości w zakresie chorób zakaźnych.
Literatura:	
	Właściwa dla przedmiotu
Uzupełniająca	Właściwa dla przedmiotu

Struktura efektów uczenia się:

Dyscyplina	nauki rolnicze - dyscyplina weterynaria			5,0	ECTS
Dyscyplina					
Struktura aktywności studenta:					
zajęcia realizowane z bezpośrednim udziałem prowadzącego		160	godz.	5,0	ECTS
w tym:	wykłady		godz.		
	ćwiczenia i seminaria		godz.		
	konsultacje		godz.		
	udział w badaniach		godz.		
	obowiązkowe praktyki i staże	160	godz.		
	udział w egzaminie i zaliczeniach		godz.		
zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na			godz.		ECTS

praca własna - w ramach praktyki 160 godz.	godz.	ECTS

Przedmiot:	**Praktyka w Inspekcji Weterynaryjnej**
Wymiar ECTS	2
Status	obowiązkowy
Forma zaliczenia końcowego	zaliczenie na ocenę
Wymagania wstępne	zaliczenie przedmiotu: Higiena zwierząt rzeźnych i mięsa

Kierunek studiów:	**weterynaria**
Profil studiów	praktyczny
Kod formy studiów oraz poziomu studiów	SJ
Semestr studiów	8
Język wykładowy	polski

Prowadzący przedmiot:

Nazwa jednostki właściwej dla koordynatora	Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej

Efekty uczenia się:

Kod składnika opisu	Opis	Odniesienie do (kod)	
		efektu kierunkowego	dyscypliny
	WIEDZA - zna i rozumie:		
PRI_W1	charakter pracy państwowego lekarza weterynarii w zakresie weterynaryjnych aspektów ochrony zdrowia konsumenta	B.W17	RW
PRI_W2	metody badania sanitarno-weterynaryjnego zwierząt rzeźnych oraz zwierząt łownych i dziczyzny	B.W19	RW
PRI_W3	obowiązki Inspekcji Weterynaryjnej oraz prawodawstwo weterynaryjne związane z badaniem i oceną sanitarno-weterynaryjną zwierząt rzeźnych i mięsa.	B.W20	RW
	UMIEJĘTNOŚCI - potrafi:		
PRI_U1	ocenić jakość mięsa z uwzględnieniem badania makroskopowego i mikroskopowego	B.U17	RW
PRI_U2	wykorzystywać umiejętności nadzoru sanitarno-weterynaryjnego nad punktami skupu zwierząt, rzeźniami oraz transportem zwierząt	A.U17	RW
PRI_U3	wypełniać dokumentację związaną z badaniem zwierząt rzeźnych i mięsa	A.U15 A.U20	RW
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE OGÓLNE - jest gotów do: O.K1; O.K11		

Treści kształcenia:

Ćwiczenia laboratoryjne		**80**	**godz.**
Tematyka zajęć	Celem kształcenia jest przygotowanie studentów do pracy w charakterze państwowego lekarza weterynarii w zakresie weterynaryjnych aspektów ochrony zdrowia konsumenta. Studenci zapoznają się i praktycznie opanowują metody badania sanitarno-weterynaryjnego zwierząt rzeźnych (bydła, świń, koni, drobiu, królików, nutrii) oraz zwierząt łownych i dziczyzny, metody badania makroskopowego, parazytologicznego, fizykochemicznego i organoleptycznego mięsa, a także zdobywają wiedzę dotyczącą podejmowania ocen sanitarno-weterynaryjnych mięsa na podstawie powyższych badań. Celem kształcenia jest również przyswojenie wiadomości z zakresu nadzoru sanitarno-weterynaryjnego nad punktami skupu zwierząt, transportem, rzeźniami, należącego do obowiązków Inspekcji Weterynaryjnej oraz poznanie prawodawstwa weterynaryjnego związanego z badaniem i oceną sanitarno-weterynaryjną zwierząt rzeźnych i mięsa. W przebiegu nauczania szczególna uwaga zwrócona jest na zagadnienia związane z dobrostanem zwierząt rzeźnych.		

Realizowane efekty uczenia	PRI_W1, PRI_W2, PRI_W3, PRI_U1, PRI_U2, PRI_U3,
Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny	Prowadzenie na bieżąco dzienniczka praktyk. Potwierdzenie odbycia praktyk pieczęcią zakładu oraz pieczęcią i podpisem właściwego lekarza weterynarii IW na obydwu kartach tygodniowych. Zaliczenie ustne na podstawie dzienniczka praktyk. Kryteria oceny wg udziału poprawnych odpowiedzi: dostateczny – 60-67%

	dostateczny plus – 68-75% dobry – 76-83% dobry plus – 84-91% bardzo dobry – 92-100%
Charakterystyka realizacji zajęć:	Praktyka może być odbyta w miesiącach: lipiec, sierpień, wrzesień w turnusach dwutygodniowych. Praktyka trwa 10 dni ubojowych/roboczych. Dni świąteczne wypadające w trakcie praktyki należy odpracować. Studenci samodzielnie organizują miejsca praktyk wakacyjnych. Do odbycia praktyki organizowanej samodzielnie przez studenta konieczne jest uzyskanie zgody: powiatowego lekarza weterynarii, kierownika zespołu inspektorów weterynarii w zakładzie lub lekarza urzędowego badającego mięso w ubojni zwierząt, właściciela ubojni lub jego przedstawiciela, właściciela zakładu lub jego przedstawiciela. Student może rozpocząć praktykę pod warunkiem: dostarczenia do Pełnomocnika ds. praktyki w inspekcji weterynaryjnej umowy o praktykę, okazania Pełnomocnikowi ds. praktyki w inspekcji weterynaryjnej aktualnego świadectwa zdrowia, odebrania skierowania na praktykę. Podstawą odbycia praktyki wakacyjnej jest zawarcie porozumienia pomiędzy zakładem, a Wydziałem Medycyny Weterynaryjnej, za zgodą Powiatowego Lekarza Weterynarii. Praktyki wakacyjne z zakresu badań przed – i poubojowych zwierząt rzeźnych odbywają się w rzeźniach lub zakładach rozbioru dziczyzny na terenie Polski lub za granicą. Studenci zapoznają się z badaniem przed i poubojowym w rzeźniach, z badaniem na obecność włośni w rzeźniach świń i zakładach przetwórstwa dziczyzny, z prowadzeniem aktualnej dokumentacji lekarsko weterynaryjnej zgodnie z zasadami obowiązującymi w Inspekcji Weterynaryjnej.

Literatura:

Podstawowa	Grabowski T., Kijowski J. (red): Mięso i przetwory drobiowe. Warszawa 2004, WNT. Hańczakowski P. 2001. Substancje antyodżywcze występujące w paszach roślinnych [W:] Żywienie zwierząt i paszoznawstwo. Warszawa, PWN. Janicki J., Warchalewski J., Skupin J., Kowalczyk J. 1970. Inhibitory trypsyny pochodzenia roślinnego. Post. Biochem. 16: 101-118. Janiszowski W., Wojciechowski Z. 1971. Biosynteza polisacharydów ściany komórkowej roślin wyższych. Post. Biochem. 17; 291-301. Jamroz D. 2001. Antyżywieniowe i toksyczne składniki pasz [W:] Żywienie zwierząt i paszoznawstwo. Warszawa, PWN. Kączkowski J. 1987. Biochemia roślin. Warszawa. PWN. Kołożyn-Krajewska D. (red.): Higiena produkcji żywności. Warszawa, 2003. Wyd. SGGW-AR.
Uzupełniająca	Olszewski A: Technologia przetwórstwa mięsa. WNT. Warszawa, 2002. Praca zbiorowa pod red. Pisula A. i Pośpiech E.: Mięso – podstawy nauki i technologii. Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2011 Prost E. K.: Zwierzęta rzeźne i mięso – ocena i higiena. Lublin 2006. Lubelskie Towarzystwo Naukowe. Tropiło J., Kiszczak L., Jaworek D. 1994.: Higiena zwierząt rzeźnych i mięsa. Ćwiczenia laboratoryjne i terenowe. Wyd. SGGW. Tropiło J., Kiszczak L. 2007.: Badanie i ocena sanitarno-weterynaryjna zwierząt łownych i dziczyzny. Wyd. Wieś Jutra. Witrowa-Rajchert D., Nowak D (red): Metody zapewnienia jakości i bezpieczeństwa w przetwórstwie żywności. Warszawa, 2004. Wyd. SGGW

Struktura efektów uczenia się:

Dyscyplina	nauki rolnicze - dyscyplina weterynaria	2,0	ECTS

Dyscyplina

Struktura aktywności studenta:					
zajęcia realizowane z bezpośrednim udziałem prowadzącego		80	godz.	2,0	ECTS
w tym:	wykłady		godz.		
	ćwiczenia i seminaria		godz.		
	konsultacje		godz.		
	udział w badaniach		godz.		
	obowiązkowe praktyki i staże	80	godz.		
	udział w egzaminie i zaliczeniach		godz.		
zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na			godz.		ECTS
praca własna - w ramach praktyki 80 godz.			godz.		ECTS